

ΕΤΟΣ 54ον

3 Σεπτεμβρίου 2006

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 36 (2779)

ΤΑ ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ

«ἦν γάρ ἔχων κτήματα πολλὰ»

Τόν διάλογο τοῦ Χριστοῦ μέ ἓναν ἰουδαῖο ἄρχοντα μᾶς μεταφέρει σήμερα ὁ εὐαγγελιστής Ματθαῖος. Μέ βάση τόν παραπάνω διάλογο, πληροφοροῦμαστε τί ζητᾶ ὁ Χριστός ἀπό τόν ἄνθρωπο τῆς κάθε ἐποχῆς. Ὁ Χριστός λοιπόν δέν ζητᾶ ἀπλῶς τήν τήρηση τῶν βασικῶν ἐντολῶν· ἀπαιτεῖ τήν πλήρη ἀποδέσμευση ὅλου τοῦ ἀνθρώπου ἀπό ὅ,τι τόν κρατᾶ κολλημένο στό χῶμα καί τό ὀλοκληρωτικό δόσιμό του στόν Θεό.

Τά υλικά ἀγαθὰ δημιουργήθηκαν ἀπό τόν Θεό καί προσφέρονται στούς ἀνθρώπους γιά χρήση καί εὐχαριστία πρός τόν Δημιουργό. Συνεπῶς, ἡ στάση τῆς Ἐκκλησίας ἀπέναντί τους εἶναι θετική. Ἡ στάση ὅμως αὐτή δέν συνεπάγεται καί εὐνοϊκή ἀντιμετώπιση τοῦ πλοῦτου, πού συνδέεται συνήθως μέ τήν ἀδικία καί τήν πλεονεξία.

Πλούσιοι καί φτωχοί

Στήν Ἁγία Γραφή καί εἰδικότερα στήν Καινή Διαθήκη ἡ διάκριση τῶν ἀνθρώπων σέ πλούσιους καί φτωχοῦς γίνεται μέ βάση ὄχι τόσο τήν οικονομική ἢ τήν κοινωνική τους κατάσταση, ὅσο τήν τοποθέτησή τους ἀπέναντι στόν Θεό καί τό θέλημά του. Φτωχοί εἶναι ὅσοι δέν ἔχουν ἐπαρκῆ οικονομικά ἀγαθὰ· αὐτοί στηρίζουν τίς ἐλπίδες τους στόν Θεό ζώντας ἄμεσα τήν ἐξάρτησή τους ἀπό αὐτόν. Ἄντίθετα πλούσιοι εἶναι ὅσοι διαθέτουν ἄφθονα οικονομικά μέσα· αὐτοί στηρίζονται στά ἀγαθὰ τους καί λησμονοῦν τόν Θεό. Ἐπιπλέον οἱ πλούσιοι ἔχουν τή ψευδαίσθηση τῆς αὐτάρκειας, ἐνῶ εἶναι δέσμιοι τοῦ κόσμου καί δοῦλοι τοῦ φόβου τῆς φθορᾶς καί τοῦ θανάτου. Γι' αὐτό οἱ φτωχοί μακαρίζονται ἀπό τόν Χριστό ὡς κληρονόμοι τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ οἱ πλούσιοι ταλανίζονται (Λουκ. 6, 20 καί 24). Στήν Ἐκκλησία ὁ πνευματικός πλοῦτος παραμερίζει οὐσιαστικά τά υλικά ἀγαθὰ.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ματθ. ιθ' 16-26)

Τό εμπόδιο του πλούτου

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, νεανίσκος τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, γονυπετῶν αὐτῷ, καί λέγων· Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ἀγαθόν ποιήσω, ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον; Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδείς ἀγαθός, εἰ μὴ εἴς, ὁ Θεός. Εἰ δὲ θέλεις εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, πῆρησον τὰς ἐντολάς. Λέγει αὐτῷ· Ποίας; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε τὸ· οὐ φονεῦσεις· οὐ μοιχεύσεις· οὐ κλέψεις· οὐ ψευδομαρτυρήσεις· τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα· καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος· Πάντα ταῦτα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου· τί ἔτι ὑστερῶ; Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὕπαγε, πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα, καὶ δός πτωχοῖς· καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι. Ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς Μαθηταῖς αὐτοῦ· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι πλουσίος δυσκόλιος εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, εὐκολώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος διελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. Ἀκούσαντες δὲ οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐξεπλήσσοντο σφόδρα λέγοντες· Τίς ἄρα δύναται σωθῆναι; Ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστι, παρὰ δὲ Θεῷ πάντα δυνατὰ ἐστί.

Ἡ καταδίκη τοῦ πλούτου

Καμία ἄλλη κακία δὲν κατακρίθηκε ἀπὸ τὸν Χριστὸ τόσο αὐστηρὰ ὅσο ἡ ἀγάπη τοῦ πλούτου. Ἡ κατάκριση αὐτὴ δὲν ἀποβλέπει ἀπλῶς στὴν καταπολέμηση τῆς κοινωνικῆς ἀδικίας καὶ τὴν ἀποκατάσταση τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης· ἀφορᾷ κυρίως στὴν ἀπελευθέρωση τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τῆ δουλεία τοῦ κόσμου καὶ τὴν ἐξουσία τοῦ πονηροῦ.

Ἡ χριστιανικὴ ζωὴ, ὡς ζωὴ ἐλευθερίας, ἀπαιτεῖ ἀποδέσμευση ἀπὸ τῆ δυναστεία τοῦ πλούτου, πού καταδυναστεύει τὸν ἄνθρωπο καὶ τὸν ὑποτάσσει στὸ χρήμα. Ἡ κατοχὴ ὑλικοῦ πλούτου αἰχμαλωτίζει τὸν ἄνθρωπο καὶ τὸν ἐμποδίζει νὰ εἰσέλθει στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὅπως διατυπώνει ὁ Χριστὸς στὸν τελευταῖο στίχο τῆς σημερινῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς. Ἀντίθετα ὁ πόθος τοῦ πλούτου τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ ὁδηγεῖ στὴν ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ ὑλικοῦ πλούτου καὶ τὴν ἀπόθεση κάθε βιοτικῆς μέριμνας. Σὲ ἄλλες εὐαγγελικὲς περικοπὲς ἡ εὕρεση τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ παρουσιάζεται ὡς αἰτία πού ὠθεῖ τὸν ἄνθρωπο στὴ διάθεση ὅλων τῶν ὑπαρχόντων του γιὰ τὴν ἀπόκτησίν της (Ματθ. 13, 44-46). Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸν ὁ ἄνθρωπος ἀπαλλάσσεται ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ ὑλικοῦ πλούτου· ταυτόχρονα μπορεῖ νὰ τὸν χρησιμοποιοῦν ὡς μέσο γιὰ τὴν ἀπόκτηση πνευματικῶν ἀγαθῶν.

Μετάφραση τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς

Ἐκείνον τόν καιρόν ἕνας νέος ἐπλησίασε τόν Ἰησοῦ καί τοῦ εἶπε, «Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί καλό πρέπει νά κάνω διά νά ἔχω αἰώνιον ζωήν;». Αὐτός δέ τοῦ εἶπε, «Γιατί μέ λές ἀγαθόν; Κανείς δέν εἶναι ἀγαθός παρά ἕνας, ὁ Θεός. Ἐάν θέλῃς νά μπῆς εἰς τήν ζωήν, φύλαγε τās ἐντολάς». Λέγει εἰς αὐτόν, «Ποιές;». Ὁ δέ Ἰησοῦς ἀπάντησε, «Τό Νά μή φονεύσης, Νά μή μοιχεύσης, Νά μή κλέψῃς, Νά μή ψευδομαρτυρήσης, Νά τιμῆς τόν πατέρα καί τήν μητέρα, καί, Νά ἀγαπῆς τόν πλησίον σου ὅπως τόν ἑαυτό σου». Λέγει εἰς αὐτόν ὁ νέος, «Ὅλα αὐτά τά ἐφύλαξα ἀπό τήν νεότητά μου. Εἰς τί ἀκόμη ὑστερῶ;». Τότε τοῦ εἶπε ὁ Ἰησοῦς, «Ἐάν θέλῃς νά εἶσαι τέλειος, πήγαινε καί πούλησε ὅσα ἔχεις καί μοίρασε τα εἰς τοὺς πτωχοὺς, καί θά ἔχῃς θησαυροὺς εἰς τοὺς οὐρανοὺς καί ἔλα ἀκολουθεῖ με». Ὅταν ὁ νέος ἄκουσε τά λόγια αὐτά, ἔφυγε λυπημένος **διού εἶχε πολλὰ κτήματα**. Ὁ Ἰησοῦς εἶπε τότε εἰς τοὺς μαθητάς του, «Ἀλήθεια σῶς λέγω, ὅτι δύσκολα πλούσιος ἄνθρωπος θά μπῆ εἰς τήν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Πάλιν σῶς λέγω, ὅτι εἶναι εὐκολώτερον νά περάσῃ μιὰ καμήλα ἀπό τήν τρύπα μιᾶς βελόνας παρά πλούσιος νά μπῆ εἰς τήν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ». Ὅταν τό ἄκουσαν οἱ μαθηταί, ἐδοκίμασαν μεγάλην ἐκπληξιν καί ἔλεγον, «Ποιός λοιπόν εἶναι δυνατόν νά σωθῆ;». Ὁ Ἰησοῦς ἀφοῦ τοὺς ἐκύτταξε κατὰ πρόσωπον, τοὺς εἶπε, «Εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, ἀλλ' εἰς τόν Θεόν ὅλα εἶναι δυνατά».

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέηλλα, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

Ἰδιοκτησία καί πλεονεξία

Κατά τόν ἅγιο Συμεών τόν Νεό Θεολόγο ἡ ἰδιοκτησία εἶναι φαινόμενο πού δημιουργήθηκε ἀπό τήν πλεονεξία. Ὅλα τά πράγματα, ἥξει, εἶναι κοινά γιά ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ὅπως ἀκριβῶς τό φῶς καί ὁ ἀέρας πού ἀναπνέουμε. Ὅσοι κατέχονται ἀπό πλεονεξία δέν εἶναι στήν πραγματικότητα κύριοι τῆς ἰδιοκτησίας τους, ἀλλὰ δοῦλοι καί φύλακές της. Ἀκόμη καί ἂν προσφέρουν κάτι ἀπό αὐτά πού ἔχουν ἢ καί ὅλα ὅσα ἔχουν σέ ἐκείνους πού τά χρειάζονται, δέν μποροῦν νά θεωρηθοῦν ἀξέπαινοι. Καί πάλη χρωστοῦν ἰσόβια μετάνοια γιά ὅσα κατακρατοῦν τόσο καιρό στερώντας τήν χρήση τους ἀπό τοὺς ἀδελφούς τους.

Οἱ πλούσιοι πού δίνουν ἐλεημοσύνη δέν δικαιώνονται, οὔτε παύουν νά εἶναι ἔνοχοι γιά τίς στερήσεις καί τή δυστυχία τῶν ἀνθρώπων πού μποροῦσαν νά βοηθήσουν καί δέν βοήθησαν. Ὁ Θεός συγχωρεῖ τήν ἀδικία αὐτή καί ὑπόσχεται νά ἀνταμείψει τόν ἄνθρωπο πού δίνει μέ εὐχαρίστηση τά ὑπάρχοντά του στοὺς φτωχοὺς ἀδελφούς του. Αὐτό ὅμως τό κάνει γιά νά τόν βοηθήσει νά θεραπευθεῖ ἀπό τήν ἀρρώστια τῆς πλεονεξίας· νά παύσει νά στηρίζει τήν ἐλπίδα του στά ὑπάρχοντά του· νά στραφεῖ ἐλευθερος σέ αὐτόν καί νά ἀκοιουθήσει τόν δρόμο τῶν ἐντολῶν του.

3 Σεπτεμβρίου 2006: ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΒ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ
Ἀνθίμου ἱερομάρτυρος († 302), Θεοκτίστου ὁσίου († 467).
Ἦχος: γ΄ – Ἐωθινόν: Α΄ – Ἀπόστολος: Α΄ Κορ. ιε΄ 1-11 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. ιθ΄ 16-26.
Ἡ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 10 Σεπτεμβρίου, Πρὸ τῆς Ὑψώσεως (Γ΄).
Ἀπόστολος: Γαλ. ζ΄ 11-18 – Εὐαγγέλιον: Ἰω. γ΄ 13-17.

Οικονόμος καὶ ὄχι κύριος

Ὁ ἄνθρωπος κατὰ τὴ χριστιανικὴ διδασκαλίᾳ εἶναι οἰκονόμος καὶ ὄχι κύριος τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν πού βρίσκονται στή διάθεσή του. Σέ διαφορετικὴ περιπτώσῃ ἡ ἐπιθυμία καὶ ἡ διατήρησις τοῦ πλοῦτου δημιουργεῖ στὸν ἄνθρωπο ἠθικά καὶ πνευματικά προβλήματα. Ἡ ἐπιθυμία αὐτὴ δὲν ἀφήνει τὸν ἄνθρωπο νὰ καρποφορήσῃ ἐν τῇ πίστει, ἀλλὰ τὸν ὀδηγεῖ ἐν τῇ πνευματικῇ νέκρωσι, ὅπως περιγράφει σήμερα ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος. Γι' αὐτὸ ὁ πιστὸς πρέπει νὰ ἀρκεῖται στὰ ἀπαραίτητα γιὰ τὶς βασικὲς του ἀνάγκες. Ὅσα δὲν εἶναι ἀπαραίτητα εἶναι περιττά. Ἄλλῃσθε, ὅπως παρατηρεῖ ὁ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρέας, πλούσιος δὲν εἶναι ὅποιος κατέχει, ἀλλὰ ὅποιος μεταδίδει «καὶ ἡ μετάδοσις τὸν μακάριον, οὐχ ἡ κτήσις δείκνυσιν».

Ἀρχιμ. Γ. Χ.

ΟΙ ΔΥΟ “ΦΑΡΟΙ” ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

«Ἐάν ἐπρόκειτο τὰ πάντα νὰ καταστραφοῦν, δυὸ μόνο φάροι θὰ ἤθελαν νὰ διασωθοῦν: ὁ Παρθενῶν καὶ ἡ Ἁγία Σοφία, ἡ ὁποία εἶναι ἡ συνισταμένη τοῦ ὀλοκληρωμένου Βυζαντινοῦ Πολιτισμοῦ, ὅπως καὶ ὁ Παρθενῶν εἶναι τὸ κορύφωμα τῆς Ἀθηναϊκῆς μεγαλοφυΐας. Οἱ Ἕλληνες μποροῦν νὰ εἶναι ὑπερήφανοι καὶ γιὰ τὰ δυό».

Σερ Ρ. Λίβινγκστον (Καθηγητὴς ἐν τῷ Παν/μιο τῆς Ὁξφόρδης)

Τὸν Ὀκτώβριο ΚΟΝΤΑ σας μέ

ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Γιὰ περισσότερες Πληροφορίες: 210 72 98 222

«ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς «᾽ Αποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰαοῖου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότρια - Διευθύντρια: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διευθυνση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπο τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΟΥ» ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ μέσῳ Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr

Οἱ «ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ» τῶν φοιτητῶν τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκουμενικοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἐν τῷ Διαδίκτυο: www.apostoliki-diakonia.gr/gr_main/profile/oikotrofeion.htm